

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 3. Ostenditur secunda conclusio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

32 Confirmatur, quia omne quod est essentialiter completum est sub aliquo genere, & sub aliqua specie, sed abstracta sunt essentialiter completa, cum non abstrahant ab aliquo predicato essentiali, sed à termino extra essentiam: ergo sunt sub genere, & specie inter quæ datur supremum genus; ergo sunt in ordine prædicamentali; maior est clara, nam ideo Petrus est sub specie hominis, & homo sub genere animalis, & utrumque sub supremo genere, ex quibus omnibus fit prædicamentum substantiæ, quia sunt entia per se completa: sed humanitas, &c. sunt entia per se, & non per accidens completa essentialiter; ergo directe ponuntur in prædicamento.

33 Quinto, Christus ut homo est in prædicamento substantiæ directe per vos, sed non ponitur ratione divinitatis, cum nec Deus, nec Verbum divinum, in sententia adversariorum, collocetur in prædicamento; alias si propter divinitatem Christus poneretur in prædicamento, à fortiori deberet poni ipse Deus iuxta illud propter quod unumquodque tale, & illud magis: ergo directe ponitur propter humanitatem, quia in Christo non est aliud propter quod ponatur nisi Verbum divinum, & humanitas; non propter primum: ergo propter secundum: sed illud est abstractum: ergo abstractum ponitur directe in prædicamento.

SECTIO III.

Ostenditur secunda conclusio.

34 **S**ecunda conclusio: abstracta accidentium, v.g. quantitas, &c. ponuntur directe in prædicamento. Hæc est clara sententia Aristotelis, qui secundum communem translationem numerat prædicamenta in abstracto, dicendo substantia, quantitas, qualitas, relatio, &c. ergo recte ponuntur in abstracto.

35 Secundo probatur ratione, illa ponuntur in prædicamento directe quæ possunt essentialiter, & complete de suis inferioribus prædicari ut genera, & species: sed hæc sunt veræ prædicationes superiorum generum de inferioribus speciebus potentia est qualitas, corpus est quantitas, albedo est color, paternitas est relatio: ergo abstracta ponuntur directe in prædicamento.

36 Dices accidentia in abstracto esse incompleta essentialiter, ac proinde non posse directe poni in prædicamento.

Sed contra manifeste, quia si accidentia in abstracto essent incompleta essentialiter, & solum existerent essentialiter completa in concreto vel completerentur per inhærentiam ad subiectum, vel per ipsum subiectum solum, enim hæc adduntur accidentibus dum in concreto sunt: sed per neutrum possunt essentialiter compleri: ergo ex se sine subiecto, & inhærentia sunt essentialiter completa: sed accidentia sine subiecto, & inhærentia sunt in abstracto: ergo accidentia in abstracto sunt essentialiter completa.

37 Minor illa quantum ad inhærentiam sic probatur, quia inhærentia actualis est modus ex natura rei distinctus à tota essentia accidentis; unde talis inhærentia est extra essentiam accidentis, & per consequens non est prædicatum essentialiter illius, nec de essentia eiusdem; alias non possent accidentia separata existerere ab actuali

inhærentia in Eucharistia, quod est omnino falsum ut definit Concilium Tridentinum, quia nihil potest esse, & separatim existerere sine prædicatis essentialibus, & divisum à constitutivis, & completivis essentialiter, ut videre est in homine, qui adhuc divinitus nullo modo potest existerere separatim à predicato rationalitatis, &c. & ratio est quia tale prædicatum complet essentialiter essentiam hominis, sine quo talis essentia esset incompleta essentialiter: sed accidens existit in Eucharistia separatim ab actuali inhærentia: ergo actualis inhærentia non est de essentia accidentis, neque complet quidditative essentiam illius; ergo accidens præcisa inhærentia ad subiectum manet essentialiter completum: ergo in abstracto est completum essentialiter.

Item, quia inhærentia est conditio accidentis; ad existendum, datur enim inhærentia ut tenuis, debilis, & imperfecta natura accidentis existat, & conservetur in existendo: sed illud quod tantum est conditio existendi non potest esse complementum essentialiter, ergo inhærentia quæ talis est non complet essentialiter accidens. Maior est certa: nam eo modo se habet substantia respectu accidentis, quo se habet inhærentia respectu substantiæ: sed substantia est modus existendi per se in substantia: ergo inhærentia est modus, quo existit accidens in alio, ac proinde est modus existendi.

Minor sic probatur, quia quando aliquod prædicatum est extra essentiam rei, neque tale prædicatum complet essentialiter illam, modus talis prædicari non potest esse de essentia illius rei, nec potest vlllo modo essentialiter complere illam: sed potius est omnino extra essentiam eiusdem rei, ut videre est in figura, quæ quia est modus quantitatis non potest esse de essentia substantiæ, quia quantitas cuius modus est, est extra essentiam illius, quod evidenter patet in inhærentia, quæ nullo modo est de essentia substantiæ, quia accidens cuius modus est, est extra essentiam substantiæ absolute, ac simpliciter. Et ratio à priori est, quia accessorium sequitur naturam sui principalis.

Atqui existentia nullo modo est de essentia accidentis, neque complet essentialiter illud: sed potius est extra essentiam ipsius: ergo actualis inhærentia, quæ est modus talis existentie non potest esse de essentia accidentis, neque complere quidditative illam: sed potius est omnino extra essentiam illius.

Deinde, quia eo modo est medium ad aliquem finem, quo est finis ad quem tale medium per se ordinatur: sed finis illius actualis inhærentiæ non est essentia accidentis: sed existentia illius, (loquor enim de fine proximo, & immediato) & existentia non est de essentia accidentis: ergo neque inhærentia, quæ est medium ordinatum, ad talem existentiam.

Secunda pars illius minoris quoad subiectum adeo evidens est, ut nulla indigeat probatione, quia substantia non est, de essentia accidentis, alias substantia esset incompleta essentialiter, v.g. Angelus, & homo quæ sunt subiecta accidentium quod est falsissimum; & deinde patet hoc omnibus argumentis nuper positum de Eucharistia: ergo sine subiecto, & inhærentia accidens est completum essentialiter, ac proinde in abstracto; unde patens, & apertum est accidentia in abstracto non esse incompleta.

Præterea

43 Præterea, quia illud de quo univoce, & æqualiter cum alijs completis prædicatur aliquod ens completum est perfecte, & proprie completum: sed de quantitate, quæ est in Eucharistia sine in hærentia, & de alia quantitate in hærentia æqualiter prædicatur accidens completum, & quantitas ut sic completa, nam hæc est vera prædicatio, quantitas Eucharistiæ est quantitas, & accidens completum; ergo quantitas in abstracto, & cætera ut sic accidentia sunt entia completa.

44 Tertio, quia abstractum significat naturam accidentalem per modum per se stantis, ac existentis: ergo tanquam unum quid per se, & prædicamentale; ergo tanquam quid completum per se, ergo potest sic poni in prædicamento.

45 Confirmatur, quia abstractum accidentis v.g. quantitas, vel qualitas est totum potentiale perfecte definitibile, & prædicabile, & intra proprium genus non ordinatur ad componendum aliquod unum essentiale per se, sed tantum accidentale per se: ergo illud potest per se directe poni in prædicamento; patet consequentia, quia prædicamentum nihil aliud est, quam quadam recta completorum prædicatorum coordinatio; ergo cum respectu abstractorum dentur perfecta prædicabilia, & subijcibilia superiora, & inferiora, non est unde repugnet hæc prædicamentalis coordinatio. Declaratur, quia prædicamenta sunt ad reducenda entia per se ad certas classes, quibus clare cognoscantur talia entia per se: atqui abstracta sunt entia per se v.g. albedo, & quantitas; ergo debent reduci directe ad classes, & prædicamenta ut sic ordinata cognoscantur.

46 Ultimo omnia argumenta de abstractis substantiarum possunt applicari ad accidentia, quæ hic, sicut ibi suam vim servant.

SECTIO IV.

Ultima conclusio proponitur, & probatur.

47 Ultima conclusio: concretum substantiale ex natura, & suppositivitate directe ponitur in prædicamento, ut v.g. homo, animal, vivens, &c. Item concretum accidentis v.g. quantum, ponitur in prædicamento directe. Prima pars conclusionis admittitur ab omnibus Doctoribus, quod his Verbis tradit P. Suarez in metaphysica 10.2. disp. 34. sect. 8. num. 12. Ultimo licet ex dictis colligere quæ res constituentur in prædicamento substantiæ, & quo modo; primum enim veluti fundamentum, & basis illius prædicamenti est suppositum, seu prima substantia creata (nam increata non collocatur in prædicamento, ut ex his, quæ de ente per essentiam diximus constare potest) & ideo ab Aristotele prima substantia dicta est, præcipue, & maxime substantia; supra illam vero in recta linea collocantur species eius, & genera usque ad supremum, eo quod sint etiam completæ substantiæ ut supra vidimus, quia dicunt integram naturam substantiæ cum modo subsistendi, & per modum totius, solumque differunt in maiori vel minori abstractione, seu in modo magis confuso, vel distincto concipiendi ipsam integram substantiam; sic ille. Quam etiam sententiam affirmat P. Rubius his Verbis in Logica cap. 4. de incomplexis, quæst. 2. in principio; de his quæ pertinent ad prædicamentum substantiæ certum est sub nominibus concretis collocanda esse in prædicamento, R.P. Aeph. de Peña. Theol. Schol. Tom. I.

P. Hurtado in metaphysica disp. 9. sect. 3. §. 15. his Verbis: percurramus prædicamenta, primum est substantia, hoc nomen participant substantiæ simplices completæ, ut Angelus, de quo non dubium quin spectet ad hoc prædicamentum; item substantiæ completæ compositiæ ut homo, & Leo habent hanc rationem, eademque pertinent ad hoc prædicamentum. Itaque tota ratio huius est, quia ex suppositivitate, & natura resultat unum totum per se substantiale completum, quod suppositum vocatur; ergo per se ponitur in prædicamento substantiæ.

Ut autem secunda pars conclusionis, quæ agit de concreto accidentis intelligatur, adverte bifariam posse sumi huiusmodi concretum, primo modo sumitur quatenus ex natura accidentis, & in hærentia ipsius resultat unum ens quod ratione in hærentiæ connotat subiectum, & de hoc concreto nullo modo verificantur prædicationes illæ album est dulce, dulce est album, quia directe minime subiectum, sed solum accidens significatur, ut de se patet.

Secundo modo sumitur concretum accidentis, 49 quatenus resultat ex subiecto, & forma accidentali, sive directe, sive indirecte subiectum significatur, de quo vide Hurtado disp. 9. metaphysica, sect. 3. in fine.

Si primo modo sumatur concretum directe ponitur in prædicamento, probatur sic primo, quia concretum ex substantia, & ex ultimo termino ipsius, qui est substantia modalis, nempe subsistentia, ponitur in prædicamento directe; ergo similiter concretum ex entitate accidentis, & ex termino proprio talis entitatis pertinente per se ad illam, in hærentia scilicet, ponitur in prædicamento directe. Hæc consequentia sic probatur, ideo illud concretum ponitur directe, quia licet substantia in abstracto sit completa essentialiter, nihilominus, quia per illum terminum completur entitativa, & sit substantia absolute, & omnimodo completa habet conditionem perfectam ut in sede prædicamentali collocetur, sed etiam entitas accidentis, licet ex se sit essentialiter completa in abstracto, completur nihilominus entitative per in hærentiam absolute, quia in hærentia pertinet per se ad esse accidentis, nam sicut se habet substantia ad substantiam, sic se habet in hærentia ad accidens in ordine ad existendum; ergo concretum ex illa, & ex accidente ponitur directe in prædicamento, sicut concretum ex substantia, & ex suppositivitate.

Præterea, quia ex duabus rationibus eiusdem 51 rationis coalescit unum ens per se ponibile directe in prædicamento: sed in hærentia, & entitas accidentis sunt eiusdem rationis: ergo concretum ex eis directe, & per se ponitur in prædicamento.

Deinde, quia modus in hærentiæ pertinet reductive ad illud prædicamentum accidentis, ubi per se ponitur illud accidens, quod completur: ergo accidens pro ut in hærentia, & quatenus pro ut sic completum per se ponitur in prædicamento, & consequenter ut tali modo concretum, quia concretum accidentis in ista prima consideratione importat solam formam accidentalem pro ut in hærentem, & sic completam; antecedens est clarum, consequentia probatur, quia illud quod ponitur reductively in prædicamento supponit aliud, quod ponatur per se in tali prædicamento, cuius ipsum sit complementum vel modus afficiens: sed in hæ-

X x x 2 xentia